

www.salamnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزو و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملا رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salamnu.com

حسابداری صنعتی ۱

رشته حسابداری

۴ واحد درسی

نام منبع درسی و مولف:

حسابداری صنعتی ۱، دکتر محمد عرب مازار یزدی
انتشارات دانشگاه پیام نور

نام تهیه کننده اسلاید: علیرضا غلامی کیان

طرح درس

- ◆ حسابداری بهای تمام شده
- ◆ مفاهیم حسابداری بهای تمام شده
- ◆ بهای تمام شده در موسسات بازرگانی
- ◆ بهای تمام شده در موسسات تولیدی – ادواری
- ◆ بهای تمام شده مواد اولیه

طرح درس

- ◆ بهای تمام شده دستمزد
- ◆ بهای تمام شده سربار
- ◆ هزینه یابی سفارشات
- ◆ هزینه یابی مرحله ای
- ◆ هزینه یابی استاندارد

اهداف درس

- ♦ آشنایی با ماهیت هزینه‌ها و بسط و توسعه داخلی اطلاعات بهای تمام شده و نحوه استفاده از آن در امر تجزیه و تحلیل، برنامه‌ریزی و کنترل عملیات در موسسه صنعتی

جایگاه درس

- ❖ درس حسابداری صنعتی ۱ از دروس تخصص رشته حسابداری می‌باشد و پیش نیاز درس حسابداری صنعتی ۲ محسوب می‌شود.

فصل اول

کلیات و مفاهیم حسابداری بهای تمام شده

هدف کلی :

- آشنایی با مفاهیم حسابداری بهای تمام شده و کاربردهای آن در مدیریت

حسابداری بهای تمام شده

- ❖ حوزه ای از حسابداری است که با اندازه گیری، ثبت و گزارش اطلاعات مربوط به اقلام بهای تمام شده سروکار دارد.

حسابداری مالی

- ❖ حسابداری مالی بخشی از حسابداری است که وظیفه آن فراهم کردن اطلاعات مالی برای اشخاص و گروههای خارج از سازمان می‌باشد.

حسابداری بهای تمام شده

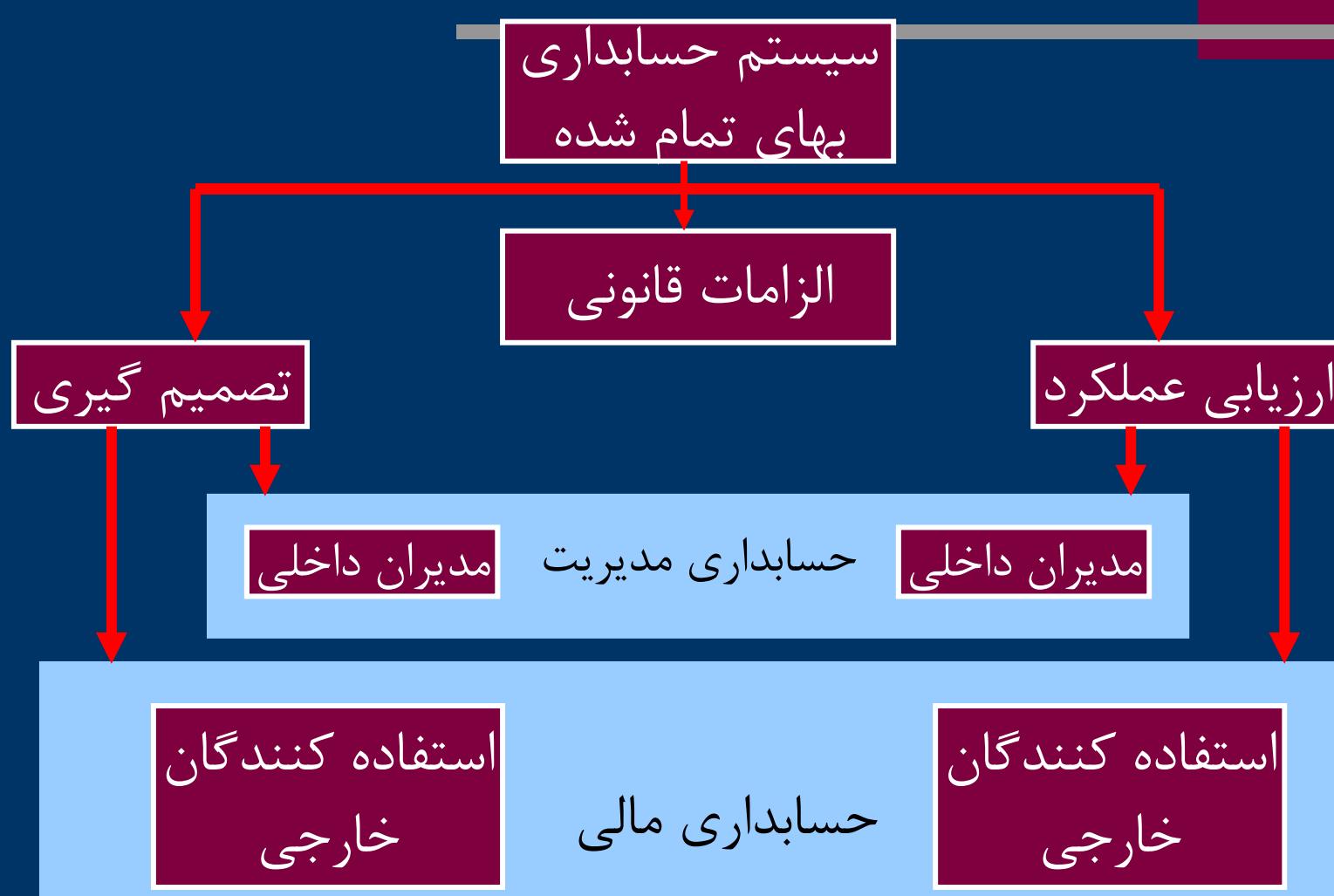
- ❖ حوزه ای از حسابداری است که با اندازه گیری، ثبت و گزارش اطلاعات مربوط به اقلام بهای تمام شده سروکار دارد.

حسابداری مدیریت

- ◆ بخشی از حسابداری است که با فراهم آوردن اطلاعات مالی مفید برای مدیران سازمانها آنها را در جهت اتخاذ تصمیمات صحیح در زمینه برنامه‌ریزی و کنترل فعالیتهای واحد تجاری کمک می کند.

دانشگاه پلام نوشه بین سیستم های حسابداری بهای تمام شده با کاربردهای اطلاعات بهای تمام شده

مقایسه حسابداری مالی و حسابداری بهای تمام شده

حسابداری بهای تمام شده	حسابداری مالی	مبنای مقایسه
داخلی	خارجی	استفاده کنندگان
مقررات غیرمستقیم	مقررات صریح و مستقیم	حدودیتها
هرگونه اندازه گیری مالی و فیزیکی	بهای تمام شده تاریخی	مبنای ارزش گذاری
بر اساس نیاز مدیریت	حداقل سالی یکبار	زمان تهیه گزارش
یک بخش معین یا واحد شرکت	کل شرکت	دامنه شمول

استفاده از اطلاعات بهای تمام شده توسط مدیران

- ◆ تصمیم گیری
- ◆ برنامه ریزی و ارزیابی عملکرد
- ◆ بودجه بندی

حسابداری صنعتی چیست؟

- ♦ بخش دیگری از حسابداری، حسابداری بهای تمام شده نامیده می‌شود. حسابداری صنعتی فرایند هزینه‌یابی محصول است و اطلاعاتی را فراهم می‌کند که در برنامه‌ریزی عملیات آتی واحد تولیدی و کنترل هزینه‌ها مفید می‌باشد.

دانشگاه پیام نور

محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته در موسسات بازرگانی

بهای تمام شده کالای فروش رفته:

xxx

موجودی کالای ابتدای دوره

xxx

خرید خالص

xxx

کالای آماده برای فروش

(xxx)

موجودی کالای پایان دوره

xxx

بهای تمام شده کالای فروش رفته

محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته در موسسات تولیدی

بهای تمام شده کالای فروش رفته:

xxx

موجودی کالای ابتدای دوره

xxx

بهای تمام شده کالای ساخته شده

xxx

کالای آماده برای فروش

(xxx)

موجودی کالای پایان دوره

xxx

بهای تمام شده کالای فروش رفته

مقایسه موجودی کالا در موسسات تولیدی و بازرگانی

ترازنامه موسسات تولیدی

ترازنامه موسسات بازرگانی

دارایی جاری:

دارایی جاری:

موجودی مواد و کالا:

xxx

موجودیها

مواد خام

xxx

کالای در جریان ساخت

xxx

کالای ساخته شده

xxx

موجودی مواد و کالا

xxx

هزینه های تولید

- ◆ هزینه های مستقیم :
- آن دسته از هزینه های تولید که می توان آنرا به یک محصول خاص ردیابی نمود مانند هزینه مواد مستقیم و هزینه دستمزد مستقیم

هزینه های تولید

- ◆ **هزینه های غیرمستقیم :**
- آن دسته از هزینه های تولید که نمی توان آنها را به یک محصول خاص ردیابی نمود مانند هزینه مواد غیرمستقیم ، دستمزد غیرمستقیم و سایر هزینه های سربار کارخانه.

هزینه مواد مستقیم

- ◆ آن بخش از مواد خام که قابلیت ردیابی به یک محصول خاص را دارا باشد و از نظر مبلغ نیز با اهمیت باشد.
- چوب در ساخت یک میز
- شیر در تولید بستنی
- کاغذ در تولید کتاب

هزینه مواد غیرمستقیم

- ◆ آن بخش از مواد خام که قابلیت ردیابی به یک محصول خاص را دارا نباشد و از نظر مبلغ نیز کم اهمیت باشد.
- مانند میخ
- چسب چوب

هزینه دستمزد مستقیم

- ◆ آن بخش از هزینه حقوق و دستمزد که می‌توان آنها را به یک محصول خاص ردیابی نمود و مربوط به کارگرانی می‌شود که مستقیما بر روی محصولات کار می‌کنند یا در تبدیل مواد مستقیم به محصول نقش مستقیم دارند.

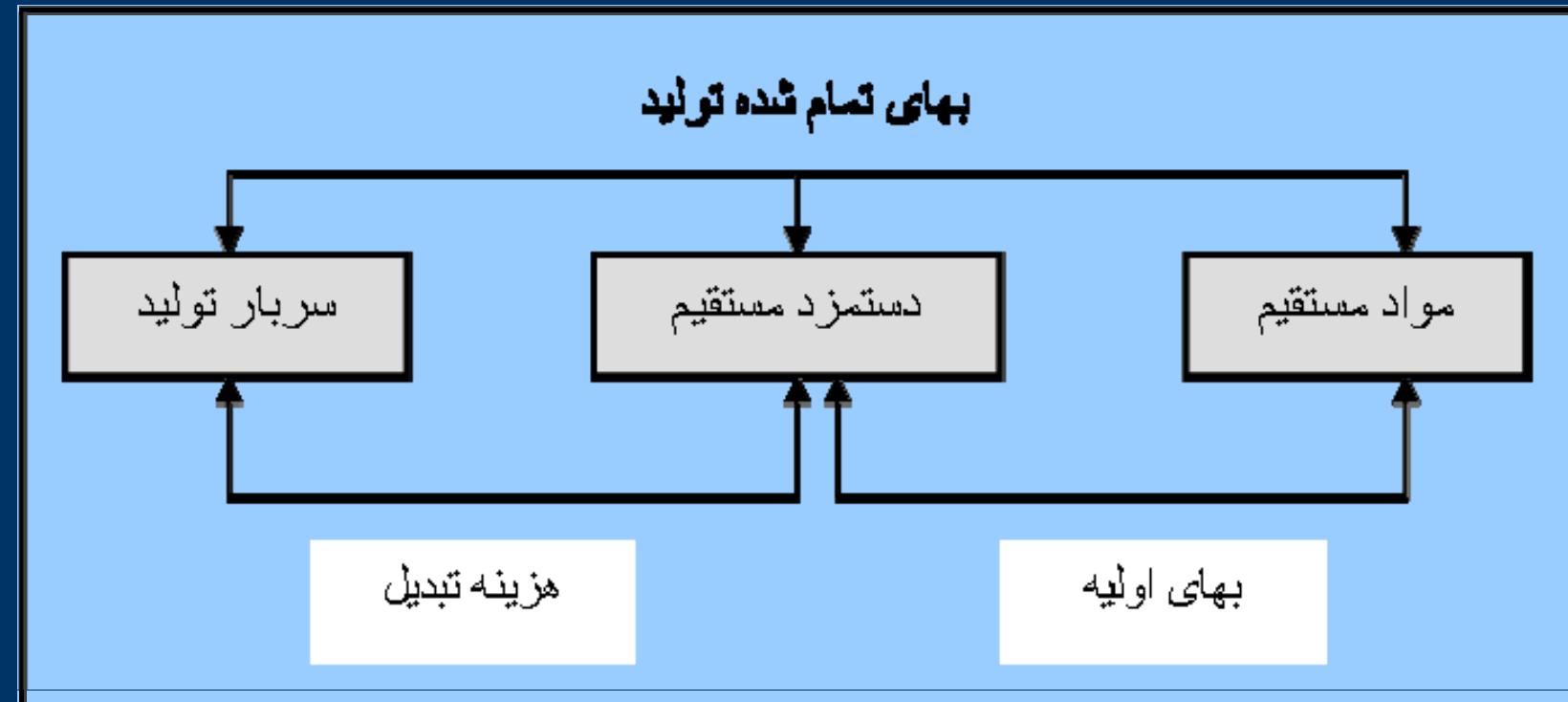
هزینه دستمزد غیرمستقیم

- ◆ حقوق و دستمزد کارگرانی که مستقیماً روی محصول کار نمی‌کند اما خدماتی که ارائه می‌دهند از نظر فرایند ساخت ضروری محسوب می‌شود
- مثلاً حقوق سرپرست تولید و نگهدارن کارخانه

هزینه‌های سربار کارخانه

- ◆ هزینه‌هایی که نمی‌توان آنها را به آسانی به یک محصول خاص یا سفارش معین ردیابی نمود
- هزینه مواد غیرمستقیم و دستمزد غیرمستقیم
- هزینه بیمه ماشین آلات کارخانه
- هزینه استهلاک ماشین آلات و ..
- هزینه آب و برق و تلفن کارخانه

هزینه‌های اولیه و هزینه‌های تبدیل

بهای تمام شده هر واحد محصول

$$\frac{\text{مواد مستقیم مصرف شده} + \text{دستمزد مستقیم} + \text{هزینه های سربار}}{\text{تعداد واحدهای تولید شده}} = \text{بهای تمام شده هر واحد محصول}$$

هزینه‌های محصول

- ◆ هزینه قابل تخصیص به کالاهایی است که به منظور فروش، خریداری یا ساخته می شوند و تحت عنوان موجودی کالا در ترازنامه نشان داده می شوند.

هزینه‌های دوره

- ◆ هزینه‌هایی که نمی‌توان آنها را جزء هزینه محصول منظور نمود، این هزینه‌ها به جای اینکه با کالای ساخته شده یا خریداری شده ارتباط داشته باشند به نوعی با زمان وقوع هزینه ارتباط دارند.

مثال

- ❖ موجودی کالای ساخته شده ابتدای دوره ۰
- ❖ مواد اولیه مصرف شده به مبلغ ۱۰ میلیون ریال
- ❖ هزینه دستمزد مستقیم شرکت ۱۲ میلیون ریال
- ❖ هزینه‌های سربار ۸ میلیون ریال
- ❖ تعداد محصولات تولید شده و فروخته شده ۱۰۰۰۰ واحد
- ❖ مبلغ فروش هر واحد محصول ۵۰۰۰ ریال

مثال

- ◆ هزینه‌های عمومی و اداری مبلغ ۳ میلیون ریال
- ◆ هزینه‌های توزیع و فروش ۴ میلیون ریال
- ◆ مطلوبست:
 - محاسبه بهای تمام شده یک واحد
 - تهییه صورت سود و زیان

مثال

$$\text{بهای تمام شده هر واحد محصول} = \frac{\text{مواد مستقیم مصرف شده} + \text{دستمزد مستقیم} + \text{هزینه های سربار}}{\text{تعداد واحدهای تولید شده}}$$

$$\text{بهای تمام شده هر واحد کالای ساخته شده} = \frac{10,000,000 + 12,000,000 + 8,000,000}{10,000} = 3000$$

مثال

	فروش بهای تمام شده کالای فروش رفته (۳۰۰۰ ریال * ۱۰۰۰ واحد)
سود ناویزه	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
هزینه های عملیاتی:	۴,۰۰۰,۰۰۰
هزینه توزیع و فروش	۳,۰۰۰,۰۰۰
هزینه عمومی و اداری	(۷,۰۰۰,۰۰۰)
جمع هزینه عملیاتی	۱۳,۰۰۰,۰۰۰
سود عملیاتی	
هزینه دوره	
هزینه محصول	
ریال	
	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
	(۳۰,۰۰۰,۰۰۰)
	۲۰,۰۰۰,۰۰۰

مثال

- ❖ فرض کنید تعداد محصول فروخته شده ۸۰۰۰ واحد باشد
بنابراین تعداد موجودی کالای ساخته شده پایان دوره ۲۰۰۰ واحد می باشد.

تعداد کالای ساخته شده پایان دوره = تعداد کالای فروش رفته - تعداد تولید طی دوره + تعداد کالای ساخته شده ابتدای دوره

$$+ 10000 - 8000 = 2000$$

مثال

ریال
<u>۴۰,۰۰۰,۰۰۰</u>
<u>(۲۴,۰۰۰,۰۰۰)</u>
<u>۱۶,۰۰۰,۰۰۰</u>

فروش (۵۰۰۰ ریال * ۸۰۰۰ واحد)

بهای تمام شده کالای فروش رفته (۳۰۰۰ ریال * ۸۰۰۰ واحد)

سود ناویزه

هزینه های عملیاتی:

هزینه توزیع و فروش

هزینه عمومی و اداری

جمع هزینه عملیاتی

۴,۰۰۰,۰۰۰

۳,۰۰۰,۰۰۰

(۷,۰۰۰,۰۰۰)

۹,۰۰۰,۰۰۰

هزینه دوره

سود عملیاتی

طبقه بندی هزینه ها براساس گرایش هزینه ها

- ◆ هزینه های ثابت
- ◆ هزینه های متغیر
- ◆ هزینه های نیمه متغیر

هزینه ثابت کل

- ♦ به هزینه هایی گفته می شود که با تغییر سطح فعالیت در مجموع بدون تغییر باقی بماند. مانند هزینه استهلاک ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، هزینه بیمه، هزینه عوارض

سطوح مختلف تولید	هزینه ثابت هر واحد	هزینه ثابت کل	هزینه ثابت هر واحد
واحد	ریال	ریال	ریال
۱,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰
۲,۰۰۰	۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰
۲,۵۰۰	۴,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰
۴,۰۰۰	۲,۵۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰
۵,۰۰۰	۲,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰
۸,۰۰۰	۱,۲۵۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰
۱۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰

نمودار هزینه ثابت کل

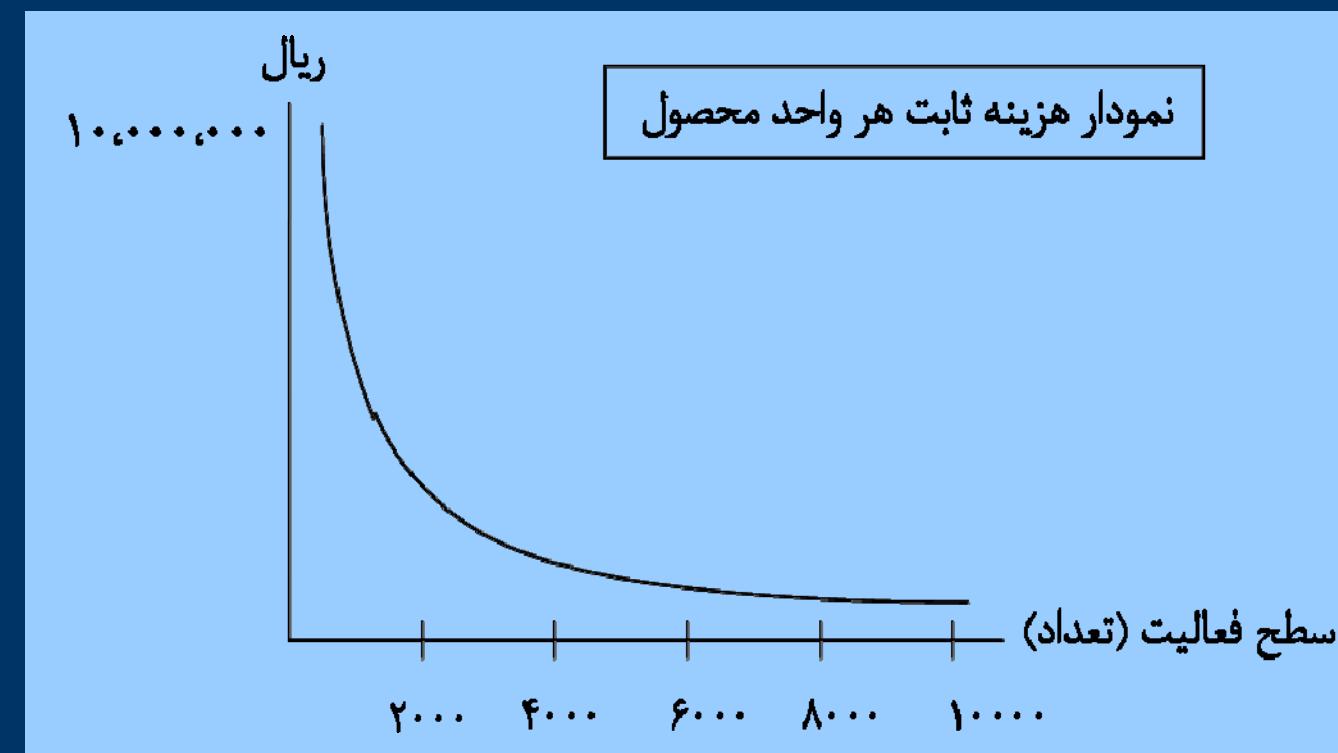

هزینه ثابت یک واحد

- ◆ هزینه های ثابت هر واحد محصول با افزایش یا کاهش سطح فعالیت تغییر می یابد.

هزینه ثابت یک واحد	هزینه ثابت کل	سطوح مختلف تولید واحد
ریال	ریال	واحد
۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰
۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰
۴,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰
۲,۵۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰
۲,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰
۱,۲۵۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰
۱,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰

نمودار هزینه ثابت یک واحد

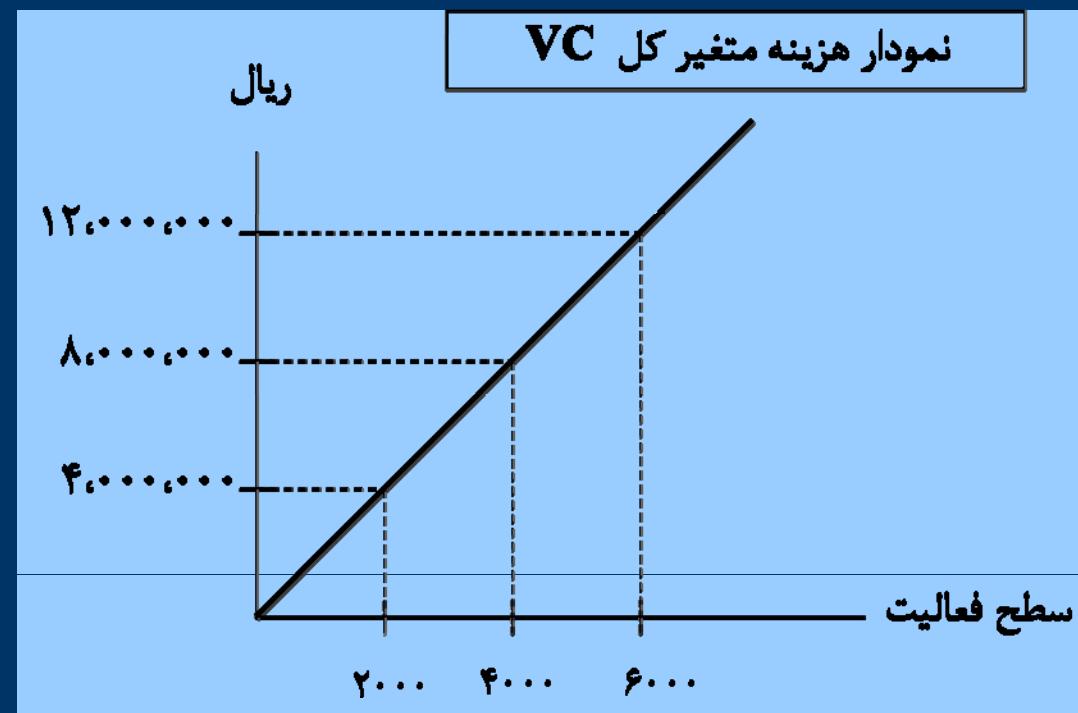

هزینه های متغیر کل

- ♦ به هزینه های اطلاق می گردد که با تغییر در سطح فعالیت تغییر می کند . مانند مواد مستقیم، دستمزد مستقیم، بخشی از هزینه های سربار ساخت.

هزینه متغیر کل $VC = V \times Q$	هزینه متغیر هر واحد V	سطوح مختلف تولید Q
ریال	ریال	واحد
۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۱,۰۰۰
۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۲,۰۰۰
۸,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۴,۰۰۰
۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۶,۰۰۰
۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۸,۰۰۰

نمودار هزینه های متغیر کل

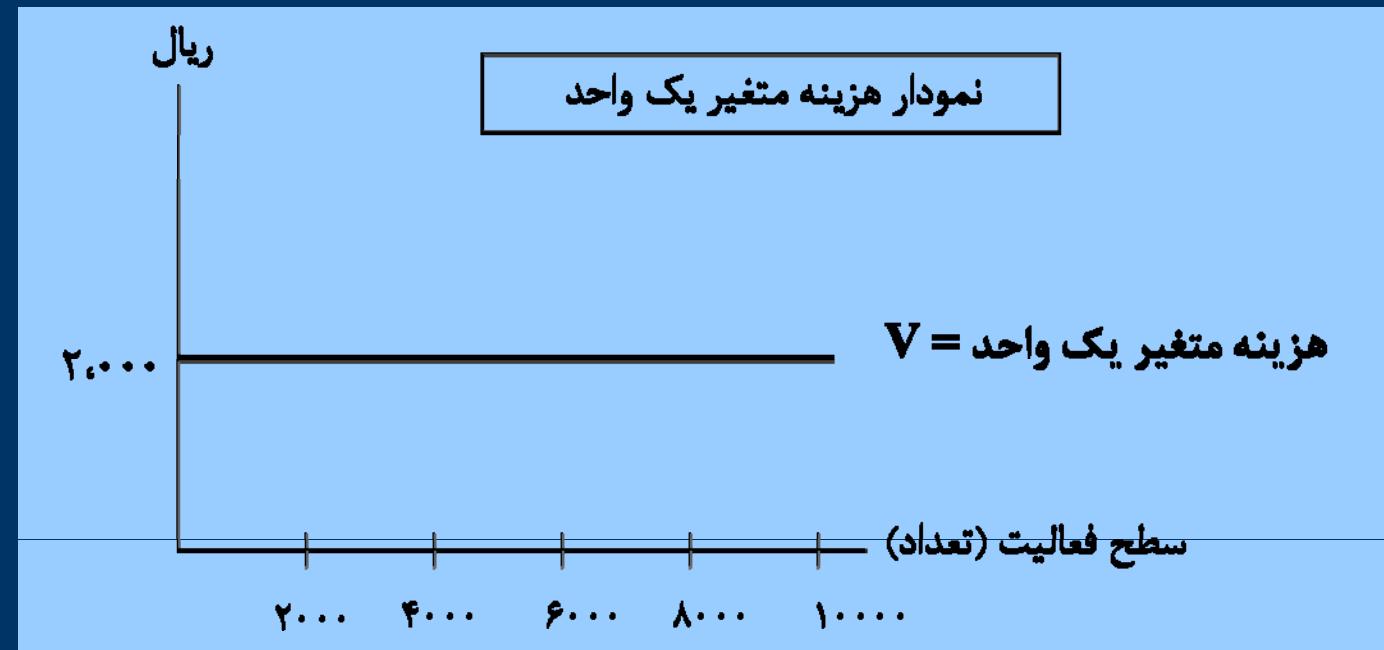

هزینه متغیر یک واحد

- ◆ هزینه متغیر یک واحد محصول در سطوح مختلف تولید ثابت است.

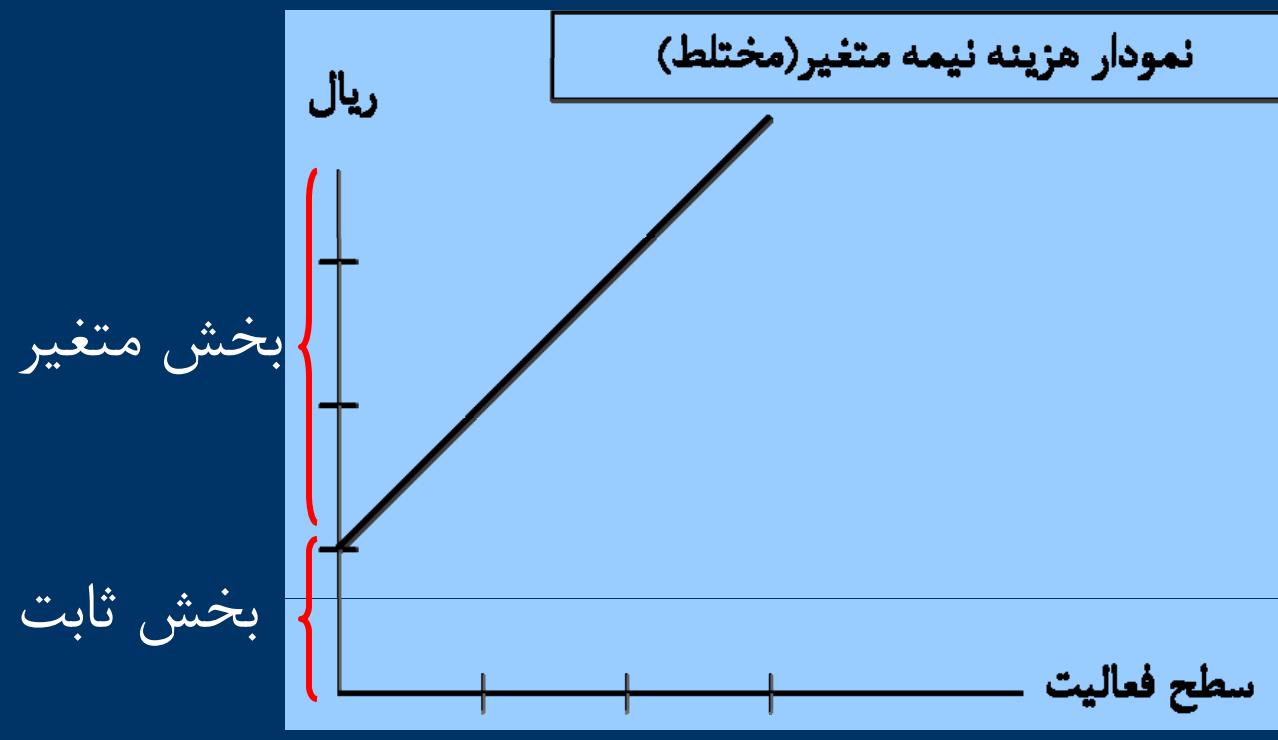
هزینه متغیر کل $VC = V \times Q$	هزینه متغیر هر واحد V	سطوح مختلف تولید Q
ریال	ریال	واحد
۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۱,۰۰۰
۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۲,۰۰۰
۸,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۴,۰۰۰
۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۶,۰۰۰
۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۸,۰۰۰

نمودار هزینه های متغیر یک واحد

هزینه‌های نیمه‌متغیر

- ♦ به هزینه‌هایی گفته می‌شود که دارای دو بخش ثابت و متغیر می‌باشد. نمونه بارز هزینه‌های نیمه‌متغیر عبارتند از هزینه تلفن و هزینه برق.

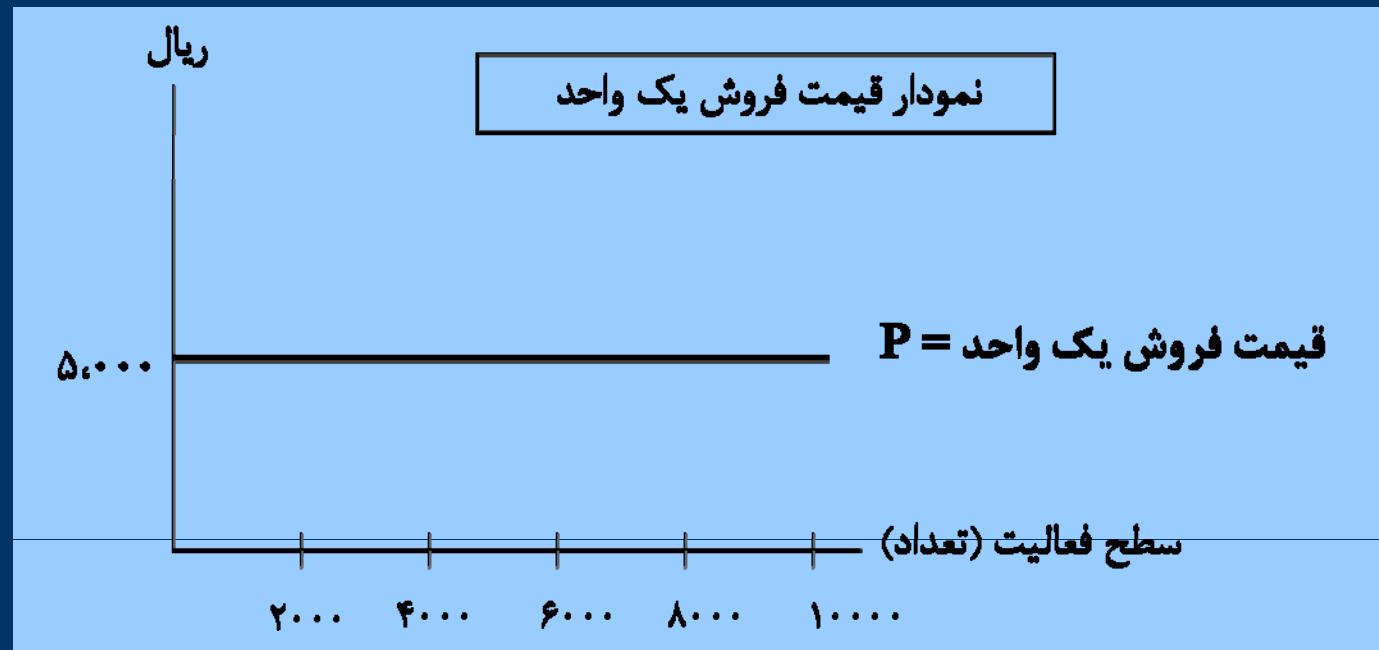

قیمت فروش

- ♦ در تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر فرض می شود که قیمت فروش هر واحد محصول ثابت است .

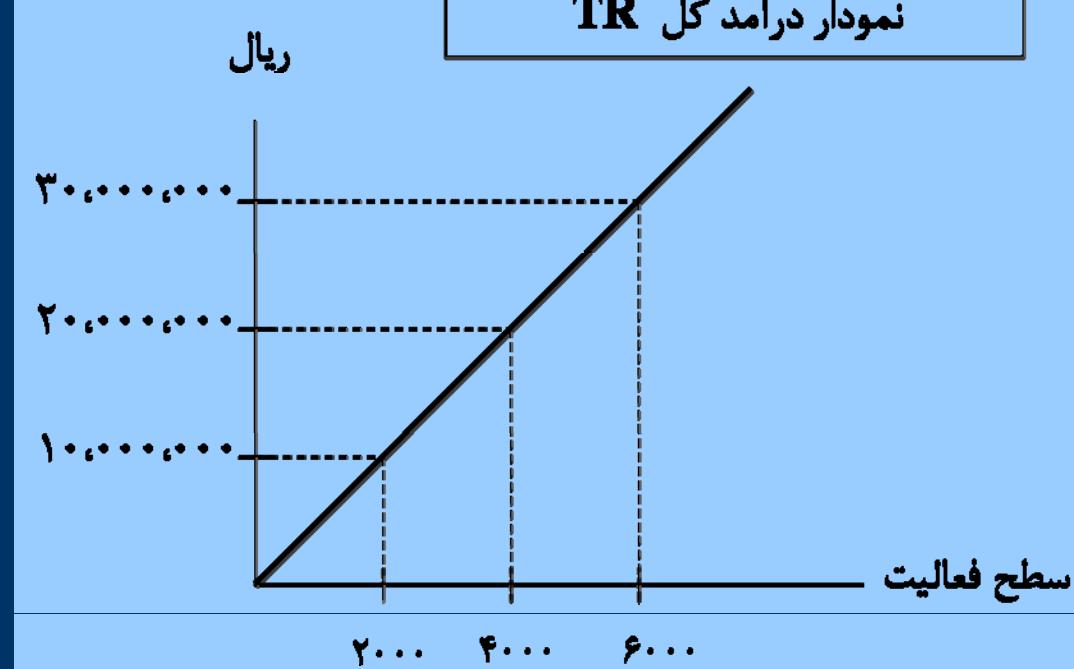
هزینه متغیر کل $TR = P \times Q$	قیمت فروش هر واحد P	سطوح مختلف تولید Q
ریال	ریال	واحد
۵,۰۰۰,۰۰۰	۵...	۱,۰۰۰
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۵...	۲,۰۰۰
۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۵...	۴,۰۰۰
۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۵...	۶,۰۰۰
۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۵...	۸,۰۰۰

نمودار قیمت فروش یک واحد محصول

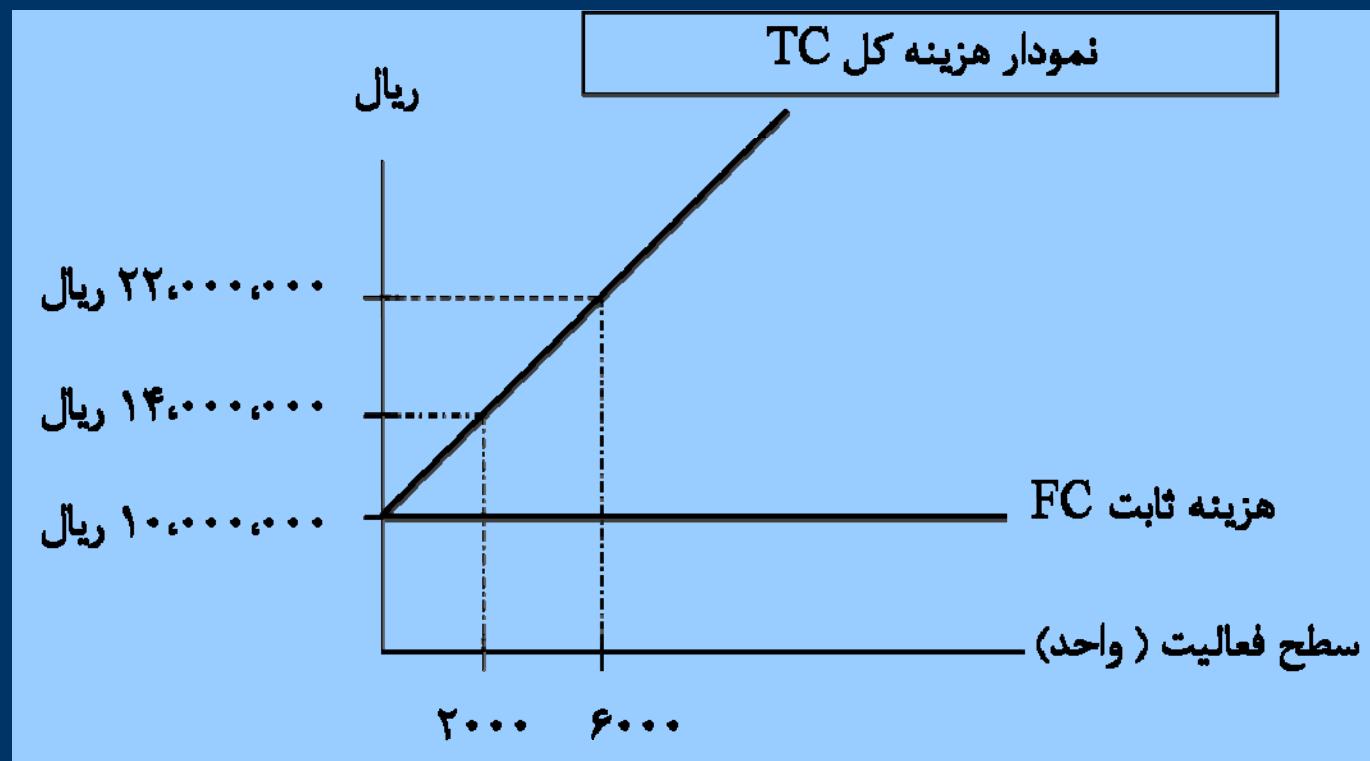
نمودار درآمد کل

نمودار درآمد کل TR

هزینه کل

- ◆ هزینه کل عبارتست از مجموع هزینه های متغیر و ثابت.

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

ثبت مربوط به خرید مواد خام

بستانکار

بدهکار

حساب کنترل موجودی مواد خام

وجه نقد (حسابهای پرداختنی)

ثبت مربوط به ارسال مواد خام به خط تولید :

بستانکار

بدهکار

حساب کنترل کالای در جریان ساخت

حساب کنترل سربار

حساب کنترل موجودی مواد خام

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

ثبت مربوط هزینه دستمزد

بستانکار بدهکار

هزینه حقوق و دستمزد

وجه نقد (حقوق پرداختنی)

مالیات پرداختنی (سهم کارگر)

بیمه پرداختنی (سهم کارگر)

ثبت مربوط به تخصیص هزینه حقوق و دستمزد :

بستانکار بدهکار

حساب کنترل کالای در جریان ساخت

حساب کنترل سربار

هزینه حقوق و دستمزد

مثال هزینه دستمزد

دستمزد مستقیم

کالای در جریان ساخت

۲۵.۰۰۰

هزینه حقوق و دستمزد

۳۰.۰۰۰

۳۰.۰۰۰

هزینه های سربار ساخت

۵.۰۰۰

دستمزد غیر مستقیم

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

$$\frac{\text{سریار برآورده}}{\text{مبنای برآورده}} = \text{نرخ جذب سریار}$$

$$\text{مبنای واقعی} \times \text{نرخ جذب سریار} = \text{سریار جذب شده}$$

مثال

- ◆ هزینه سربار برآورده شده برای سال ۱۳۸۵ مبلغ ۱۶ میلیون ریال
- ◆ هزینه دستمزد مستقیم برآورده شده مبلغ ۲۰ میلیون ریال
- ◆ هزینه دستمزد مستقیم واقعی مبلغ ۱۰ میلیون ریال
- مطلوبست:
 - محاسبه نرخ جذب سربار
 - محاسبه سربار جذب شده

مثال

$$\frac{\text{سریار برآورده}}{\text{مبناه برآورده}} = \text{نرخ جذب سریار}$$

مبناه واقعی \times نرخ جذب سریار = سریار جذب شده

$$\frac{16,000,000}{20,000,000} = \% 80$$

$$10,000,000 * \% 80 = 8,000,000$$

موسسه تولیدی آلفا

جدول بهای تمام شده کالای ساخته شده

دوره مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹

xxxxx	موجودی مواد خام ابتدای دوره
<u>xxxxx</u>	خرید خالص مواد خام طی دوره
xxxxx	مواد خام آماده برای مصرف
(xxxxx)	موجودی مواد خام پایان دوره
xxxxx	مواد خام مصرف شده
xxxxx	دستمزد مستقیم
<u>xxxxx</u>	سربار کارخانه
xxxxx	جمع هزینه های تولیدی
(xxxxx)	موجودی کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
xxxxx	موجودی کالای آماده برای ساخت
(xxxxx)	موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره
xxxxx	بهای تمام شده کالای ساخته شده

مثال

<u>۸۴/۱۲/۲۹</u>	<u>۸۴/۱۲/۲۹</u>	<u>شرح</u>
۶,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	موجودی مواد خام
۷,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالای در جریان ساخت
۵,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالای ساخته شده

- ◆ مواد خام خریداری شده مبلغ ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- ◆ هزینه‌های دستمزد مستقیم ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- ◆ سربار جذب شده کارخانه ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- مطلوبست : تعیین بهای تمام شده کالای ساخته شده

حل مسئله

۴,۰۰۰,۰۰۰	
<u>۱۲,۰۰۰,۰۰۰</u>	
۱۶,۰۰۰,۰۰۰	
(۶,۰۰۰,۰۰۰)	
<u>۱۰,۰۰۰,۰۰۰</u>	
۸,۰۰۰,۰۰۰	
<u>۶,۰۰۰,۰۰۰</u>	
<u>۲۴,۰۰۰,۰۰۰</u>	
<u>۵,۰۰۰,۰۰۰</u>	
۲۹,۰۰۰,۰۰۰	
(۷,۰۰۰,۰۰۰)	
<u>۲۲,۰۰۰,۰۰۰</u>	

موجودی مواد خام ابتدای دوره	
خرید خالص مواد خام طی دوره	
مواد خام آماده برای مصرف	
موجودی مواد خام پایان دوره	
مواد خام مصرف شده	
دستمزد مستقیم	
سریار کارخانه	
جمع هزینه های تولیدی	
موجودی کالای در جریان ساخت ابتدای دوره	
موجودی کالای آماده برای ساخت	
موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره	
بهای تمام شده کالای ساخته شده	

حل مسئله

۱) ثبت مربوط به خرید مواد خام

پستانکار	بدهکار	
	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	کنترل موجودی مواد خام
۱۲,۰۰۰,۰۰۰		وجه نقد

۲) ثبت مربوط به مصرف مواد

پستانکار	بدهکار	
	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	کنترل کالای در جریان ساخت
۱۰,۰۰۰,۰۰۰		کنترل موجودی مواد خام

حل مسئله

۳) ثبت مربوط به هزینه دستمزد

بستانکار	بدهکار	هزینه حقوق و دستمزد
	۸,۰۰۰,۰۰۰	
۸,۰۰۰,۰۰۰		وجه نقد / حقوق پرداختنی

۴) ثبت مربوط به تخصیص هزینه دستمزد

بستانکار	بدهکار	کنترل کالای در جریان ساخت
	۸,۰۰۰,۰۰۰	
۸,۰۰۰,۰۰۰		هزینه حقوق و دستمزد

حل مسئله

۵) ثبت مربوط به سریار جذب شده

بستانکار	بدهکار
	۶,۰۰۰,۰۰۰
۶,۰۰۰,۰۰۰	سریار جذب شده

کنترل کالای در جریان ساخت

۶) ثبت مربوط به بهای تمام شده کالای ساخته شده

بستانکار	بدهکار
	۲۲,۰۰۰,۰۰۰
۲۲,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالای ساخته شده

کنترل کالای در جریان ساخت

حل مسئله

کالای در جریان ساخت	موجودی مواد خام
مانده اول دوره ۲۲,۰۰۰,۰۰۰ کالای ساخته شده(۶)	مانده اول دوره ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ مواد مستقیم مصرف شده(۲)
(۱) مواد مستقیم	(۱) خرید طی دوره
(۲) دستمزد مستقیم	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
(۳) سربار چذب شده	مانده پایان دوره
۶,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰
مانده پایان دوره	سربار چذب شده
هزینه دستمزد	۶,۰۰۰,۰۰۰ سربار چذب شده(۵)
۸,۰۰۰,۰۰۰ تخصیص دستمزد مستقیم (۴)	۸,۰۰۰,۰۰۰

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

گیت مربوط سریار جلب شده

بدهکار بستانکار

xxx

حساب کنترل کالای در جریان ساخت

xxx

سریار جذب شده

ثبت مربوط به سریار واقعی

بستانکار بدهکار

xxx

حساب کنترل سریار

xxx

وجه نقد

xxx

حسابهای پرداختی

xxx

استهلاک اثباشته و

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

ثبت مریوط به تکمیل کالا

بدهکار بستانکار

xxx

موجودی کالای ساخته شده

xxx

حساب کنترل کالای در جریان ساخت

ثبت مریوط به بهای تمام شده کالای فروش رفته

بدهکار بستانکار

xxx

بهای تمام شده کالای فروش رفته

xxx

موجودی کالای ساخته شده

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

ثبت مربوط به فروش

بدهکار بستانکار

xxx

وجه نقد / حسابهای دریافتی

xxx

فروش

ثبت مربوط به بستن حساب سریار جذب شده

بدهکار بستانکار

xxxxx

سریار جذب شده

xxxxx

کنترل سریار

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

کنترل سریار

سریار واقعی xxxxx بستن حساب سریار جذب شده

xxxxx اضافه جذب سریار

ثبت مربوط به بستن اضافه جذب سریار

بستانکار

بدهکار

xxxxx

کنترل سریار

xxxxx

بهای تمام شده کالای فروش رفته

سیستم حسابداری در موسسات تولیدی

کنترل سریار

سریار واقعی **xxxxx** پستن حساب سریار جذب شده

کسر جذب سریار **xxxxx**

ثبت مریوط به پستن کسر جذب سریار

بستانکار

بدهکار

بهای تمام شده کالای فروش رفته

xxxxx

کنترل سریار

اضافه یا کسر جذب سریار

> سریار واقعی = سریار جذب شده	فاقد اضافه یا کسر جذب سریار
> سریار واقعی < سریار جذب شده	اضافه جذب سریار
> سریار واقعی > سریار جذب شده	کسر جذب سریار

موسسه تولیدی آلفا

صورت سود و زیان

دوره مالی منتهی به ۱۳۸۴/۱۲/۲۹

ریال ریال

xxxxx

فروش

بهای تمام شده کالای فروش رفته :

xxxxx موجودی کالای ساخته شده ابتدای دوره

xxxxx بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره

کالای آماده برای فروش

xxxxx موجودی کالای ساخته شده پایان دوره

(xxxxx) بهای تمام شده کالای فروش رفته

سود ناویزه

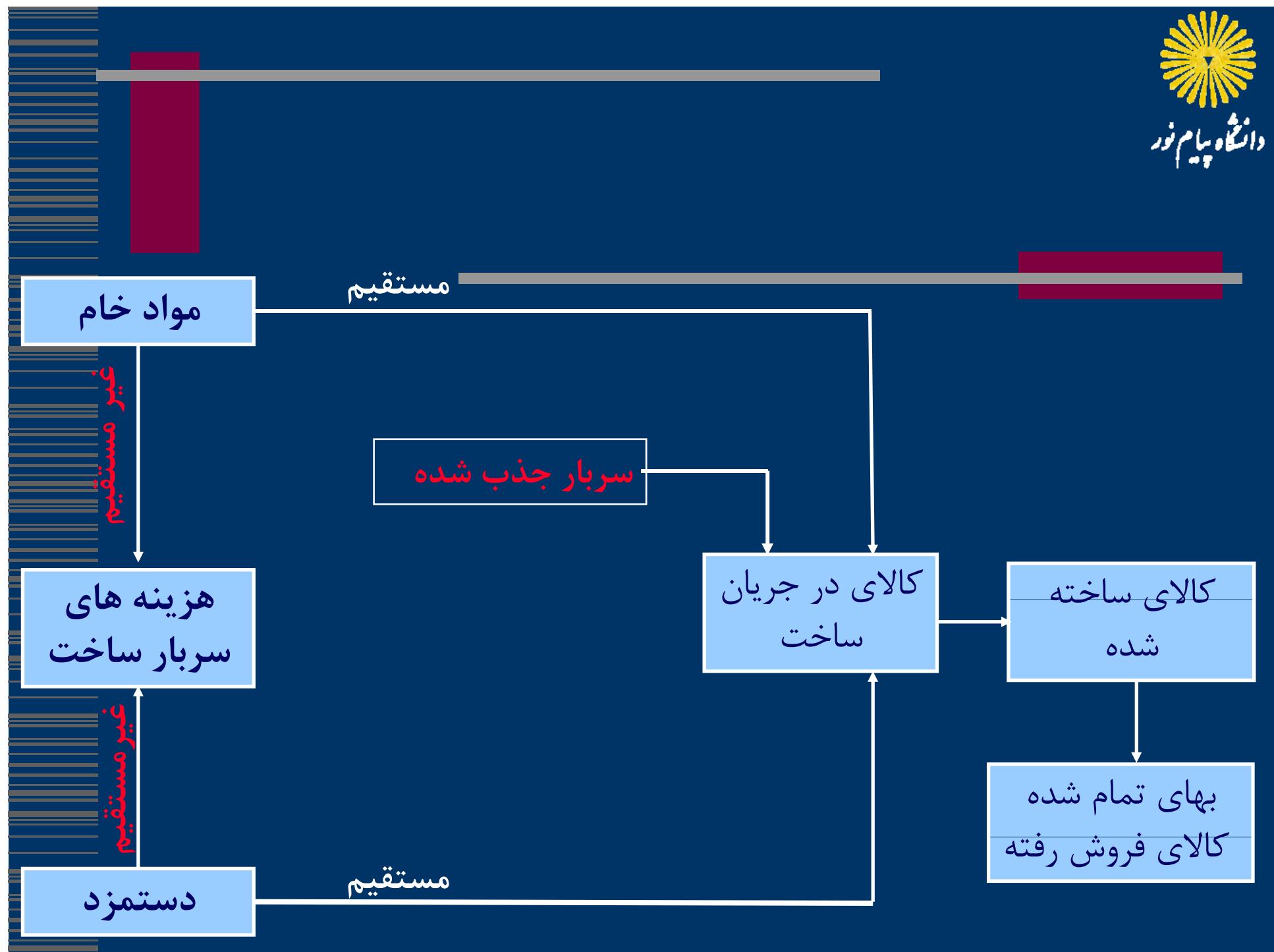
هزینه های عملیاتی :

xxxxx هزینه های اداری و مالی

xxxxx هزینه های توزیع و فروش

(xxxxx) جمع هزینه های عملیاتی

xxxxx سود عملیاتی

سیستم ثبت ادواری

- ♦ در سیستم ادواری، مقادیر موجودی با شمارش فیزیکی در یک تاریخ مشخص، تعیین گردیده و سپس با توجه به نتایج شمارش فیزیکی، قیمت گذاری بر مبنای یکی از روش‌های ارزشیابی انجام می‌شود

سیستم ثبت دایمی

- ♦ در این سیستم، سوابق و مدارک موجودیها به تفصیل نگهداری شده و هر یک از اقلام خرید یا فروش معاملات مرتبط به آن به محض وقوع در حساب موجودیها منعکس می گردد.

ثبت خرید نسیه در سیستم ادواری و دائمی

ثبت مربوط به خرید نسیه - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxxx

خرید کالا

xxxxxx

حسابهای پرداختنی

ثبت مربوط به خرید نسیه - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxxx

موجودی کالا

xxxxxx

حسابهای پرداختنی

ثبت هزینه حمل در سیستم ادواری و دائمی

ثبت مربوط به هزینه حمل - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

هزینه حمل

بانک

ثبت مربوط به هزینه حمل - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

موجودی کالا

بانک

ثبت تخفیفات نقدی در سیستم ادواری و دائمی

ثبت مربوط به تخفیفات نقدی خرید - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

حسابهای پرداختنی

تخفیفات نقدی خرید

ثبت مربوط به تخفیفات نقدی خرید - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

حسابهای پرداختنی

موجودی کالا

ثبت برگشت از خرید نسیه در سیستم ادواری و دائمی

ثبت مربوط به برگشت از خرید نسیه - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxxx

حسابهای پرداختنی

xxxxxx

برگشت از خرید و تخفیفات

ثبت مربوط به برگشت از خرید نسیه - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxxx

حسابهای پرداختنی

xxxxxx

موجودی کالا

ثبت فروش کالا به طور نسیه در سیستم ادواری

ثبت مربوط به فروش کالا - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

حسابهای دریافتی

فروش

ثبت فروش کالا به طور نسیه در سیستم دائمی

ثبت مربوط به فروش کالا - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxx

حسابهای دریافتی

فروش

ثبت مربوط به فروش - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxx

بهای تمام شده کالای فروش رفته

موجودی کالا

ثبت برگشت از فروش نسیه در سیستم ادواری

ثبت مربوط به برگشت از فروش نسیه - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

برگشت از فروش و تخفیفات

حسابهای دریافتی

ثبت برگشت از فروش نسیه در سیستم دائمی

ثبت مربوط به برگشت از فروش نسیه - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

برگشت از فروش و تخفیفات

حسابهای دریافتی

ثبت مربوط به برگشت از فروش نسیه - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

موجودی کالا

بهای تمام شده کالای فروش رفته

ثبت تخفیفات نقدی فروش در سیستم ادواری و دائمی

ثبت مربوط به تخفیفات نقدی فروش - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxx

تخفیفات نقدی فروش

xxxxx

حسابهای دریافتی

ثبت مربوط به تخفیفات نقدی فروش - سیستم دائمی

بستانکار

بدهکار

xxxxx

تخفیفات نقدی فروش

xxxxx

حسابهای دریافتی

ثبت اصلاحی پایان سال در سیستم ادواری

ثبت اصلاحی پایان سال - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

خلاصه سود و زیان

موجودی کالا(ابتدای سال)

ثبت اصلاحی پایان سال - سیستم ادواری

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

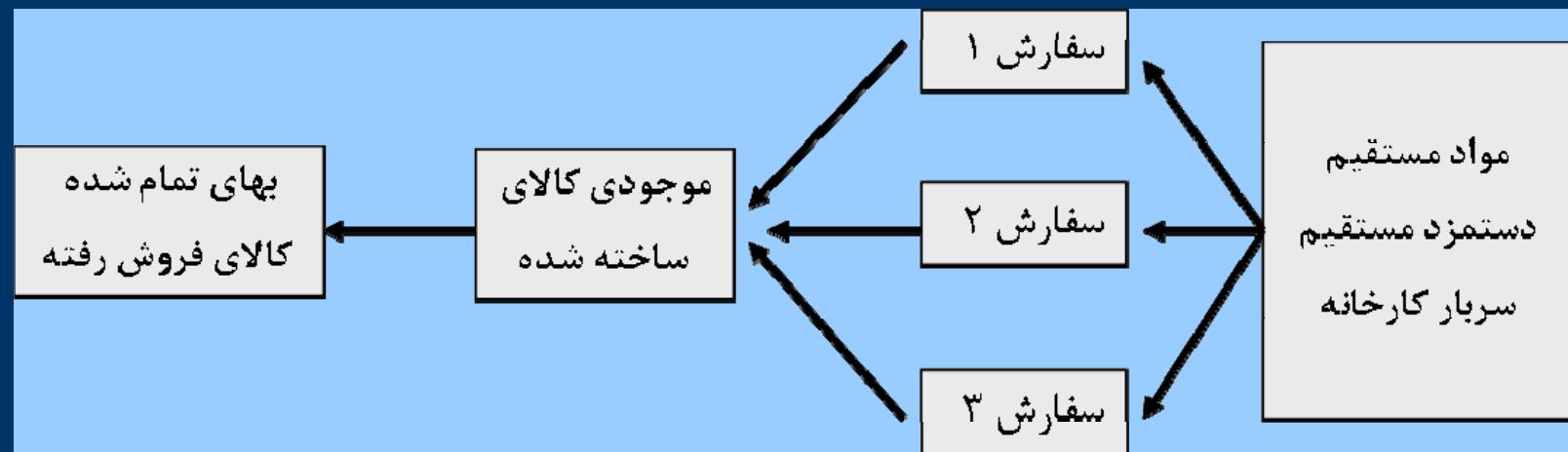
موجودی کالا(پایان سال)

خلاصه سود و زیان

سیستم هزینه‌بایی سفارش کار

- ◆ این سیستم توسط شرکتهایی به کار گرفته می‌شود که هر محصول یا هر گروه محصول مشابه به صورت اساسی با هم تفاوت داشته و بر اساس مشخصات دریافتی از مشتریان تولید شود.
- هوایپما سازی، کشتی سازی و ...

سیستم هزینه یابی سفارش کار

شرکت صنعتی
کارت هزینه یابی سفارش کار

شماره سفارش :
نام محصول :

تاریخ شروع :
تعداد محصول :

تاریخ تکمیل :
هزینه مواد مستقیم

مبلغ هزینه مواد مستقیم	هزینه هر واحد	مقدار	شماره درخواست مواد	تاریخ
.....
.....
.....
.....

هزینه دستمزد مستقیم

مبلغ هزینه مواد مستقیم	هزینه هر واحد	ساعت کار مستقیم	شماره کارت اوقات کار	تاریخ
.....
.....
.....
.....

هزینه سربار ساخت

سربار جذب شده	نرخ جذب سربار	مبنای واقعی	مبنای جذب سربار	تاریخ
.....
.....
.....
.....

بهای تمام شده کالای ساخته شده :

بهای تمام شده هر واحد محصول

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

بستانکار بدهکار

xxxxx

کنترل موجودی مواد خام

xxxxx

وجه نقد

بستانکار بدهکار

xxxxx

کنترل کالای در جریان ساخت

xxxxx

سفارش ۱

xxxxx

سفارش ۲

xxxxx

کنترل موجودی مواد خام

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

بستانکار

پدهکار

xxxxx

کنترل موجودی مواد خام

کنترل سربار

xxxxx

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

ثبت مربوط به هزینه دستمزد

بستانکار بدھکار

_____ _____

xxxxx

هزینه حقوق و دستمزد

وجه نقد / حقوق پرداختنی

ثبت مربوط به تخصیص هزینه دستمزد

بستانکار بدھکار

_____ _____

xxxxx

کنترل کالای در جریان ساخت

xxxxx

سفارش ۱

xxxxx

سفارش ۲

xxxxx

کنترل سریار

xxxxx

کنترل حقوق و دستمزد

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

بستانکار	بدهکار	ثبت مربوط به هزینه سربار واقعی
xxxxxx	xxxxx	کنترل سربار
xxxxxx		استهلاک انباشته تجهیزات
xxxxxx		استهلاک انباشته ماشین آلات
xxxxxx		پیش پرداخت بیمه کارخانه
xxxxxx		پیش پرداخت اجاره کارخانه
xxxxxx		حسابهای پرداختنی

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

بستانکار

بدهکار

xxxxxx

کنترل کالای در جریان ساخت

xxxxxx

سفارش ۱

xxxxxx

سفارش ۲

xxxxxx

سریار جذب شده

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

بستانکار

بدهکار

xxxxx

xxxxx

بانک / حسابهای دریافتني

درآمد فروش

xxxxx

بهای تمام شده کالای فروش رفته

xxxxx سفارش ۲

xxxxx

موجودی کالای ساخته شده

xxxxx سفارش ۲

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

بستانکار

بدهکار

xxxxx

سریار جذب شده

کنترل سریار

ثبت‌های هزینه‌بابی سفارش کار

ثبت مربوط به بستن اضافه جذب سریار

بستانکار

بدهکار

کنترل سریار

xxxxxx

بهای تمام شده کالای فروش رفته

ثبت مربوط به بستن کسر جذب سریار

بستانکار

بدهکار

بهای تمام شده کالای فروش رفته

xxxxxx

کنترل سریار

هزینه‌یابی مرحله‌ای

- سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای در موسساتی قابل اجراست که محصولات آنها به شکل مداوم و مستمر و در حجم انبوه ساخته می‌شود .
- مانند موسسات تولیدی محصولات شیمیایی، نفتی، خودرو، الکترونیکی و.....

هزینه‌یابی مرحله‌ای

مواد مستقیم ، دستمزد مستقیم
هزینه‌های غیرمستقیم ساخت

کالای ساخته شده

بهای تمام شده کالای فروش رفته

مرحله اول: تهیه جدول مقداری

مرحله دوم: محاسبه مقدار تولید بر حسب معادل آحاد تکمیل شده

مرحله سوم: تهیه جدول هزینه های منظور شده به تولید

مرحله چهارم: محاسبه بهای تمام شده یک واحد

مرحله پنجم: جدول تخصیص هزینه ها

دانشگاه
پلی‌تکنیک
شهر

اول: تهیه جدول مقداری تولید- روش fifo

مقدار	جدول مقداری تولید
xxxx	کالای در جریان ساخت ابتدای دوره اقدام به تولید (دریافتی از مرحله قبل)
xxxx	واحدهای تکمیل شده (انتقالی به مرحله بعد)
xxxx	کالای در جریان ساخت پایان دوره
xxxx	

In put —————→ xxxx

out put —————→ xxxx

جدول معادل آحاد تکمیل

تبدیل	مواد	مقدار
معادل تکمیل شده	درجہ تکمیل معادل تکمیل شده	درجہ تکمیل
/x xx xx xx	xxxx xxxx <u>xxxx</u> xxxx	کالای تکمیل شده
آحاد تکمیل تبدیل	آحاد تکمیل مواد	Out put

fifo

تبدیل	مواد	ریال	جدول هزینه ها
—	—	xxxx	کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
xxxx	xxxx	xxxx	هزینه طی دوره
xxxx	xxxx	xxxx	جمع هزینه ها

fifo

هزینه مواد مستقیم دوره جاری

معاد آحاد مواد

A

بهای تمام شده هر واحد از لحاظ مواد

هزینه تبدیل دوره جاری

معاد آحاد مواد

B

بهای تمام شده هر واحد از لحاظ تبدیل

A + B = بهای تمام شده هر واحد

fifo

جدول تخصیص هزینه ها

ریال

xxxx
xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
هزینه تکمیل کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
بهای کالای در جریان ساخت ابتدای دوره پس از تکمیل
شروع و تکمیلی طی دوره
بهای تمام شده کالای ساخته شده
کالای در جریان ساخت پایان دوره
جمع هزینه های تخصیص یافته

مواد مستقیم = آحاد تکمیل مواد در جریان ساخت ابتدای دوره × بهای تمام شده یک واحد از نظر مواد
هزینه تبدیل = آحاد تکمیل تبدیل در جریان ساخت ابتدای دوره × بهای تمام شده یک واحد از نظر تبدیل

جدول تخصیص هزینه ها

ریال

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

کالای در جریان ساخت ابتدای دوره

هزینه تکمیل کالای در جریان ساخت ابتدای دوره

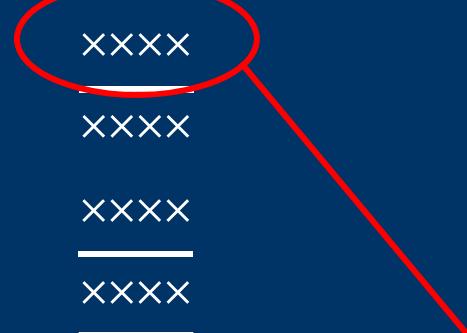
بهای کالای در جریان ساخت ابتدای دوره پس از تکمیل

شروع و تکمیلی طی دوره

بهای تمام شده کالای ساخته شده

کالای در جریان ساخت پایان دوره

جمع هزینه های تخصیص یافته

آحاد تکمیل شروع و تکمیلی طی دوره × بهای تمام شده یک واحد

جدول تخصیص هزینه ها

ریال

xxxx	کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
xxxx	هزینه تکمیل کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
_____	بهای کالای در جریان ساخت ابتدای دوره پس از تکمیل
xxxx	شروع و تکمیلی طی دوره
_____	بهای تمام شده کالای ساخته شده
xxxx	کالای در جریان ساخت پایان دوره
_____	جمع هزینه های تخصیص یافته
xxxx	

xxxx	

مواد مستقیم = آحاد تکمیل مواد در جریان ساخت پایان دوره × بهای تمام شده یک واحد از نظر مواد
هزینه تبدیل = آحاد تکمیل تبدیل در جریان ساخت پایان دوره × بهای تمام شده یک واحد از نظر تبدیل

مقدار	جدول مقداری تولید
xxxx	کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
xxxx	اقدام به تولید (دریافتی از مرحله قبل)
In put —————→ xxxx =====	واحدهای تکمیل شده (انتقالی به مرحله بعد)
xxxx	کالای در جریان ساخت پایان دوره
out put —————→ xxxx =====	

دانشگاه پیام نور

مرحله دوم: تهییه جدول معادل آحاد تکمیل روش میانگین

جدول معادل آحاد تکمیل	مواد	مقدار	تبدیل
معادل تکمیل شده	درجہ تکمیل	معادل تکمیل شده	درجہ تکمیل
.	%	.	%
xx	xxxx	xx	xxxx
xx	<u>xxxx</u>	xx	<u>xxxx</u>
	xxxx		xxxx
	↑		↑
آحاد تکمیل تبدیل	آحاد تکمیل مواد	Out put	کالای تکمیل شده کالای در جریان ساخت پایان دوره

دانشگاه
سامانه
مترکله سوم: تهیه جدول هزینه ها روشن میانگین

تبدیل	مواد	ریال	جدول هزینه ها
xxxx	xxxx	xxxx	کالای در جریان ساخت ابتدای دوره
xxxx	xxxx	xxxx	هزینه طی دوره
xxxx	xxxx	xxxx	جمع هزینه ها

مرحله چهارم: محاسبه بهای تمام شده
هر واحد روش میانگین

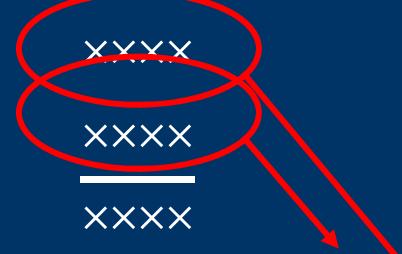
$$\frac{\text{مجموع هزینه مواد مستقیم}}{\text{معاد آحاد مواد}} = A \quad \text{بهای تمام شده هر واحد از لحاظ مواد}$$
$$\frac{\text{مجموع هزینه تبدیل}}{\text{معاد آحاد مواد}} = B \quad \text{بهای تمام شده هر واحد از لحاظ تبدیل}$$
$$A + B = \text{بهای تمام شده هر واحد}$$

جدول تخصیص هزینه ها

بهای تمام شده کالای ساخته شده
کالای در جریان ساخت پایان دوره
جمع هزینه های تخصیص یافته

ریال

مواد مستقیم = آحاد تکمیل مواد در جریان ساخت پایان دوره × بهای تمام شده یک واحد از نظر مواد
هزینه تبدیل = آحاد تکمیل تبدیل در جریان ساخت پایان دوره × بهای تمام شده یک واحد از نظر تبدیل

سیستم هزینه یابی استاندارد

- ◆ هزینه استاندارد یک واحد محصول بر اساس میانگین نتایج واقعی دوره های گذشته ، مطالعات مهندسین صنایع بر مبنای بررسیهای دقیق اجزای تشکیل دهنده محصول و نقطه نظرهای کارکنان عملیاتی تعیین می گردد.

مقایسه روش‌های هزینه یابی

روش‌های هزینه یابی محصولات سریار کارخانه دستمزد مستقیم مواد مستقیم

واقعی	واقعی	واقعی	هزینه یابی واقعی
جذب شده	واقعی	واقعی	هزینه یابی نرمال
استاندارد	استاندارد	استاندارد	هزینه یابی استاندارد

مدیریت هزینه

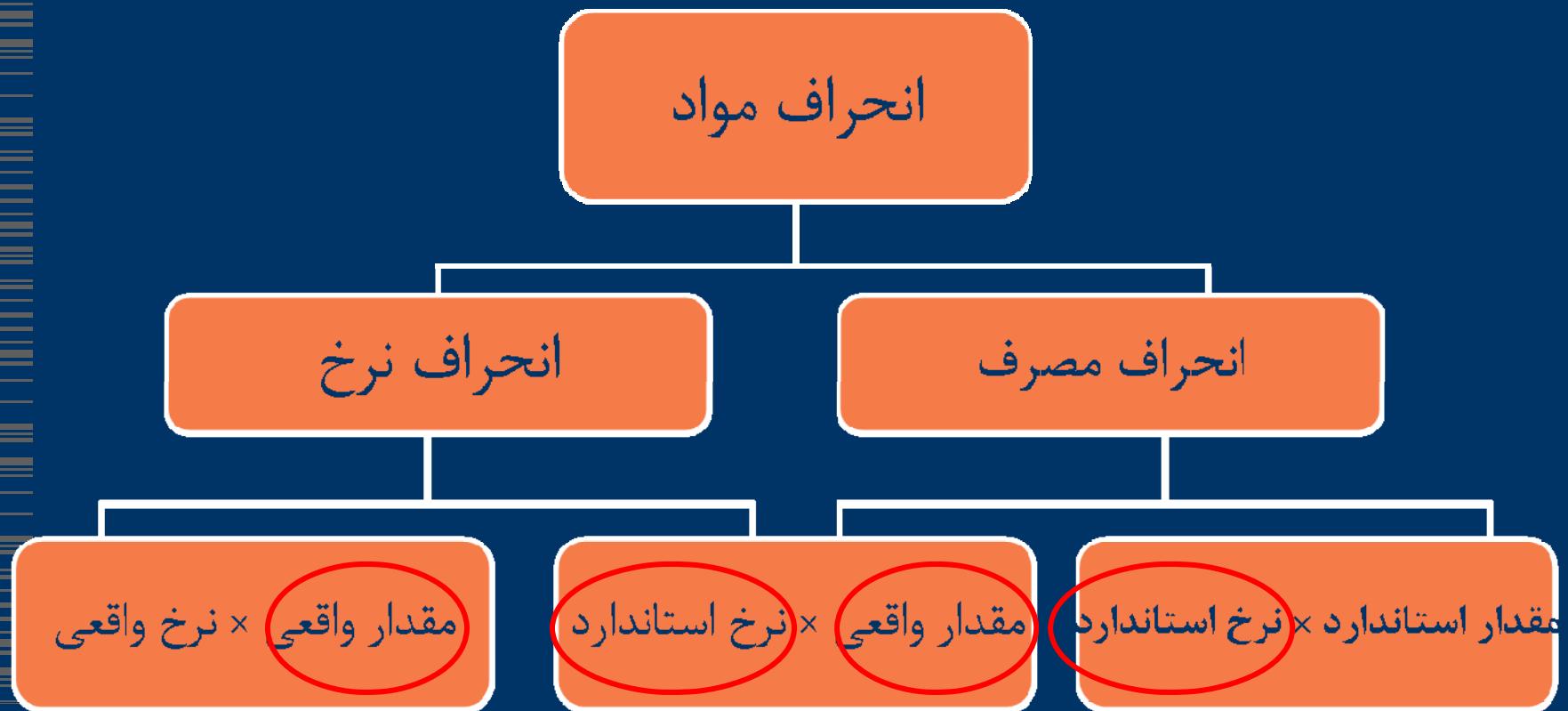
سطح فعالیت به
صورت استاندارد

سطح فعالیت به
صورت واقعی

مقایسه بین سطح فعالیت
استاندارد با سطح
فعالیت واقعی

انحراف هزینه

انحرافات مواد

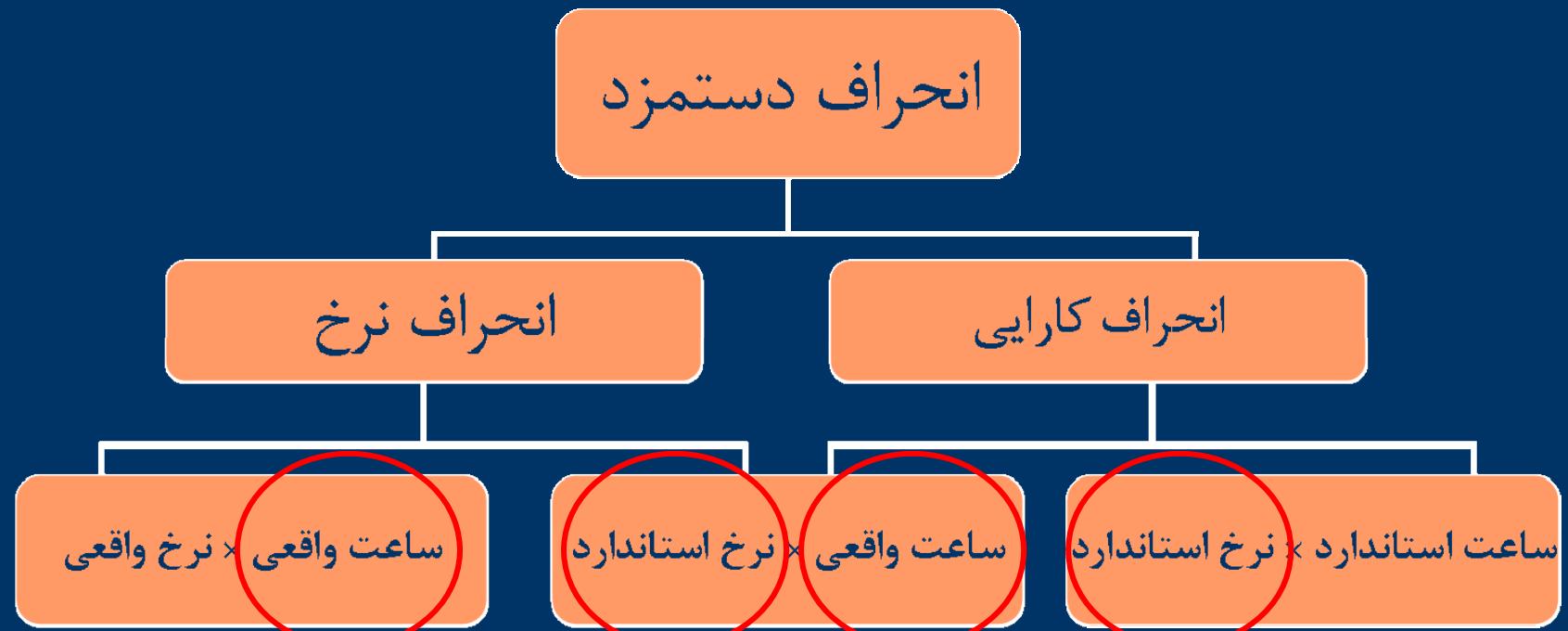
انحرافات مواد

صرف واقعی × (نرخ واقعی - نرخ استاندارد مواد مستقیم) = انحراف نرخ مواد

(تولید واقعی × مصرف استاندارد مواد مستقیم) = مصرف استاندارد مواد
برای تولید ۱ واحد محصول = مستقیم برای تولید واقعی

نرخ استاندارد × (مصرف واقعی - مصرف استاندارد مواد مستقیم برای تولید واقعی) = انحراف مصرف مواد
مواد مستقیم

انحرافات دستمزد

انحرافات دستمزد

ساعت واقعی \times (نرخ واقعی دستمزد - نرخ استاندارد دستمزد) = انحراف نرخ دستمزد

(تولید واقعی \times ساعت استاندارد دستمزد مستقیم) = ساعت استاندارد دستمزد
برای تولید ۱ واحد محصول

نرخ استاندارد \times (ساعت واقعی - مستقیم برای تولید واقعی) = انحراف کارایی دستمزد
دستمزد مستقیم

www.salamnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزو و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملا رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salamnu.com